

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра _____ соціології і публічного управління
(назва)

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до спеціальності. Ознайомча практика

_____ (назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

галузь знань _____ 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва)

спеціальність _____ 054 Соціологія
(шифр і назва)

освітня програма _____ Соціологія управління
(назви освітніх програм спеціальностей)

вид дисципліни _____ професійна підготовка (обов'язкова)
(загальна підготовка (обов'язкова/вибіркова) / професійна підготовка (обов'язкова/вибіркова))

форма навчання _____ денна
(денна/заочна)

Харків – 2023 рік

Тема 1. Вища професійна освіта в Україні і за кордоном. НТУ «ХП»

1. Історія, сучасний стан та перспективи розвитку вищої професійної освіти.
2. НТУ «ХП»: історія створення, структура, підрозділи
3. Характеристика спеціальностей і спеціалізації кафедри
4. Організація освітнього процесу в НТУ «ХП»

Теми проектів:

1. Віктор Львович Кірпічов – фундатор Харківського практичного технологічного інституту.
2. Організація навчального процесу в Харківському практичному технологічному інституті у перші роки діяльності.
3. Зародження напрямів наукових досліджень у галузі механіки, промислової хімії та електротехніки наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст.
4. Особливості розвитку Харківського технологічного інституту 20-х рр. ХХ ст.
5. Історія Харківського механіко-машинобудівного інституту.
6. Історія Харківського хіміко-технологічного інституту.
7. Історія Харківського електротехнічного інституту.
8. Ректори НТУ «ХП» (за вибором студента).
9. Видатні вчені-політехніки (за вибором студента).

Література: 1-7, 11-16

Тема 2. Інформаційні та бібліотечні ресурси НТУ «ХП».

1. Структура НТБ НТУ «ХП», система обслуговування та правила користування за єдиною картою читача.
2. Довідково-пошуковий апарат бібліотеки. Алгоритм пошуку Електронні ресурси бібліотеки:
  - a. повнотекстові ресурси ЕК;
  - b. репозитарій;
3. Проблемно-орієнтовані бази даних. Ресурси відкритого доступу.

Теми проектів:

1. Бібліотека університету в майбутньому

Література: 1-7

Тема 3. Соціально–правовий захист студента

1. Нормативна база навчального процесу НТУ «ХП». Порядок нарахування стипендій.
2. Порядок надання медичних послуг.
3. Пільги для студентів.
4. Можливості студентів НТУ «ХП» щодо реалізації власних освітніх, соціальних, та науково-дослідних потреб.
5. Студентські громадські організації в НТУ «ХП»

Теми проектів:

1. Права студентів: історія та сучасність

Література: 1-7, 15-16

Тема 4. Предмет та об'єкт вивчення соціології.

1. Предмет та об'єкт вивчення науки.
2. Індустріальна доба і виникнення соціології: випадковість чи закономірність?
3. Суспільство як об'єкт соціології. Онтологічна передумова виникнення соціології.
4. Людина і біологічні передумови суспільства.
5. Предмет соціології в дискусіях вчених.
6. Поняття соціального в соціології.
7. Властивості та рівні соціального.

Теми проектів:

1. Соціологія та здоровий глузд. Дослідження «TheAmerikanSoldier» та експеримент Поля Лазарсфельда.
2. Поняття соціологічного уявлення.
3. Дискусії навколо предмета соціології в сучасній соціологічній науці.

Література: 1-7, 9-12

Тема 5. Функції та структура соціологічного знання

1. Функції соціології.
  2. Соціологія в системі соціально-гуманітарних дисциплін (міждисциплінарні зв'язки).
  3. Поняття соціального закону і соціальної закономірності
  4. Структура соціологічного знання: теоретична соціологія,
  5. Галузі і теорії середнього рівня,
- Емпірична соціологія, конкретно-соціологічні дослідження.

Теми проектів:

1. Соціологія і влада.
2. Прикладна соціологія, її значення і специфіка.

Література: 1-7

Тема 6. КСД: призначення, етапи, програма та методи збирання даних.

1. Особливості пізнавального процесу в соціології.
  2. КСД: призначення, етапи, програма
  3. Методи збирання даних в КСД
  4. Кількісні та якісні методи дослідження
- Відповідальність соціолога і етика професійної діяльності.

Теми проектів:

1. Історія виникнення опитувань.
2. Експеримент в соціології.

Література: 1-7, 8-12

Тема 7. Основні етапи розвитку соціології.

1. Виникнення соціології як наукової дисципліни
2. Соціологія ХІХ століття
  - 2.1 Внесок О.Конта в виникнення соціології.

- 2.2Г.Спенсер та теорія соціальної еволюції
 2.3К.Маркс та розвиток соціології
 2.4Соціологічні погляди Е. Дюркгейма та М.Вебера.
 3.Класичний період розвитку соціології (соціологія на зламі ХІХ – ХХ ст.)
 4.Головні напрямки розвитку соціології ХХ ст.
 5.Особливості розвитку вітчизняної соціології.

Теми проєктів:

1. Чинники розвитку соціологічних досліджень

Література: 1-7, 8-14

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1	Рущенко І. П. Загальнасоціологія :підручник / І. П. Рущенко. – Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2004
2	Гіденс Е. Соціологія / Е. Гіденс / пер. з англ. В. Шовкун, А. Олійник; наук. ред. О. Іващенко. – К. :Основи, 1999. URL: http://westudents.com.ua/glavy/86796-dti-t-hto-h-doglyada.html
3	Соціологія :навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів – 2-ге вид., доопр., доп / за заг. ред. В.І.Докаша. – Чернівці :Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 448 с . URL: http://www.sociology.chnu.edu.ua/res/sociology/Soc.%20kafedr.%20posibnyk.pdf
4	Литвин А. П., Яковенко А.К. Соціологія : навч. посіб. / А. П. Литвин, А.К. Яковенко. – Т. : ТНЕУ, 2013. //Lytvyn_Sociology_Posibnyk.pdf
5	Соціологія :навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів – 2-ге вид., доопр., доп / за заг. ред. В.І.Докаша. – Чернівці :Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 448 с. //http://www.sociology.chnu.edu.ua/res/sociology/Soc.%20kafedr.%20posibnyk.pdf
6	Соціологія: підручник для студентіввищійшнавчальнихзакладів /В. І. Волович, М. І. Горлач, В. Г. Кремень та ін. – 6-ге вид., - К: Центр учбовоїлітератури, 2019 – 808 с.
7	Introduction to Sociology 2e. 2017. Rice University Heather Griffiths, Fayetteville, North Carolina. Nathan Keirns, Zanesville, Ohio Eric Strayer, Salinas, California Copyright Year: 2015 // https://d3bxу9euw4e147.cloudfront.net/oscms-prod/media/documents/IntroductionToSociology2e-OP_oAii5Yb.pdf

Допоміжна література

8	Агенти соціальних змін у суспільстві нестійкої інституціоналізації Колективна монографія К.: Інститут соціології НАН України, 2022. 330 с. URL: https://i-soc.com.ua/assets/files/book/maket-agenti-soczmin-dlya-tipografii.pdf
9	Гуменюк Л. Й. Соціологія: Хрестоматія (відпершоджерел до сучасності). У 2-х томах. Т.1. Львів: ЛьвДУВС, 2019. URL: http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/1/1/ГуменюкЛ.СОЦІОЛОГІЯ_хрестоматія_т.1.1.pdf
10	Козирев М. П. К59 Соціологія: підручник / М. П. Козирев. – Львів: Львівськийдержавнийуніверситетвнутрішніх справ, 2016. – 656 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/437/1/%D0%9A%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%80%D1%94%D0%B2%20D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%202016.pdf
11	Кузьменко Т. М. Соціологія: навч. посіб. Київ: Центр учбовоїлітератури, 2019. 320 с
12	Соболевська М. Рефлексивні процеси в сучасній теоретичній соціології: навчальний посібник. Київ: Міленіум, 2020. 108 с.
13	Рожанська Н. В. Загальнасоціологічнатеорія :навч. посіб. / Н. В. Рожанська, О. М. Дрожанова, О. А. Онофрійчук за наук. ред. І. А. Мейжис, В. Л. Гавелі. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. – 336 с. URL: https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/65/1/%D0%A0%D0%BE%D0%B6

	%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%9D.%20%D0%92.%20%D0%97%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D1%82%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F.pdf
14	Українське суспільство в умовах війни. 2022: Колективна монографія / С. Дембіцький, О. Злобіна, Н. Костенко та ін.; за ред. член.-кор. НАН України, д. філос. н. Є. Головахи, д. соц. н. С. Макеєва. Київ: Інститут соціології НАН України, 2022. 410 с. URL: https://i-soc.com.ua/assets/files/monitoring/maket-vijna...2022dlya-tipografiivse.pdf
15	Черниш Н., Соціологія. Курс лекцій : підручник. - Львів : Кальварія, 2003. - 543 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/482997/mod_resource/content/1/%D0%A7%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B8%D1%88%20%D0%9D.%D0%99.%20%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9.pdf
16	Штомпка Пйотр. Соціальний капітал. Теорія міжособистісного простору. Видавництво Дух і Літера, 2022. 400 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. ukrstat.gov.ua Статистичні матеріали Держкомстату України
2. http://i-soc.com.ua/institute/el_library.php Електронна бібліотека Інституту соціології НАН України
3. <http://sau.in.ua/doslidzhennya/> Соціологічна асоціація України, дослідження
4. <https://genderindetail.org.ua/> Гендер в деталях
5. <https://idss.org.ua/public> Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В.Птухи Національної академії наук України, публікації
6. <https://i-soc.com.ua/ua/edition/publications> Сайт Інституту соціології України
7. <https://www.vac.org.ua/> Всеукраїнська асоціація соціологів, сайт
8. <http://i-soc.com.ua/ua/edition/journal/> Журнал «Соціологія: теорія, методи, маркетинг»
9. <http://www.ukr-socium.org.ua> Український соціум. Науковий журнал (Київ)
10. <http://www.genderculturecentre.org/> Центр гендерної культури
11. <http://www.kiis.com.ua> Київський міжнародний інститут соціології (КМІС)
12. <http://www.uisr.org.ua/monitoring> Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка
13. <http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index> Міністерство соціальної політики України
14. <http://www.dipsm.org.ua/> Державний інститут сімейної та молодіжної політики